

РОЗДІЛ 2

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

УДК 364:352.075(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.3.26>

Андрій КОЛОСОК

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, Волинський національний університет імені Лесі Українки, просп. Волі, 13, м. Луцьк, Волинська обл., Україна, 43025

ORCID: 0000-0001-9167-5430

Scopus Author ID: 36069569400

Web of Science Researcher ID: W-6262-2018

Олена МЕЛЬНИК

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей, Волинський національний університет імені Лесі Українки, просп. Волі, 13, м. Луцьк, Волинська обл., Україна, 43025

ORCID: 0000-0002-4197-9476

Бібліографічний опис статті: Колосок, А., Мельник, О. (2025). Місцеві соціальні програми: стан та перспективи. *Ввічливість. Humanitas*, 3, 207–215, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.3.26>

МІСЦЕВІ СОЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В статті розкрито актуальність розробки та впровадження соціальних програм на рівні територіальних громад, обґрунтовано їхню роль у задоволенні соціальних потреб населення в умовах децентралізації, доведено ефективність локального підходу до надання соціальних послуг та зазначено ключові чинники, що впливають на результативність їх реалізації. Вивчено наукові підходи щодо сутності та значення предмету дослідження, сформовано власне розуміння категорії програма соціального захисту населення – це системно організований комплекс заходів, спрямованих на розв'язання конкретних соціальних проблем вразливих категорій населення, що реалізується у визначений термін з використанням відповідних фінансових, матеріальних, трудових та організаційних ресурсів в межах певної території. Вивчено правове забезпечення формування та реалізації соціальних програм, як на державному так і місцевому рівні. Досліджено стан виконання державних цільових програм, відмічено затримки в їх реалізації через брак фінансування, за винятком окремих програм спрямованих на підтримку осіб з інвалідністю, дітей-сиріт, ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб. Досліджено наявні соціальні програми Луцької міської територіальної громади, зокрема проаналізовано: Комплексну програму соціальної підтримки ветеранів війни та членів їх сімей на 2024–2026 роки; Програму соціального захисту населення на 2023–2025 роки; Програму соціальних виплат дітям на 2024–2026 роки; Програму розвитку надання соціальних послуг на 2021–2025 роки; Програму «Громада без Бар'єрів» на 2024–2026 роки; Програму соціальної адаптації осіб з інвалідністю на 2024–2026 роки; Програму забезпечення виконання рішень суду та виконавчих документів на 2024–2026 роки; Програму забезпечення житлом на умовах співфінансування учасників АТО/ООС та членів їх сімей на 2021–2025 роки, визначено особливості їх формування та впровадження.

Запропоновано напрями підвищення ефективності цільових програм соціального захисту населення: посилення адресності соціальної допомоги, цифровізація та автоматизація процесів розробки та реалізації соціальних програм, орієнтування програм на профілактику соціальних ризиків, децентралізація управління соціальними програмами, удосконалення нормативно-правової бази, здійснення постійного моніторингу та оцінки ефективності соціальних програм, забезпечення міжсекторальної взаємодії та партнерства, дотримання гендерно-чутливого підходу у формуванні соціальних програм, залучення громадськості до формування соціальних програм, забезпечення гнучкості соціальних програм до кризових ситуацій.

Перспективи подальших досліджень полягають у формуванні практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності місцевих соціальних програм в післявоєнний період.

Ключові слова: соціальні програми, соціальний захист, соціальні послуги, територіальна громада.

Andrii KOLOSOK

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Social Pedagogy and Pedagogy of Higher School, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13 Voli ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43025

ORCID: 0000-0001-9167-5430

Scopus-Author ID: 36069569400

Web of Science Researcher ID: W-6262-2018

Olena MELNYK

Ph.D. in Philology, Associate Professor, Associate Professor Department of Foreign Languages for Humanities Students, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13 Voli ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43025

ORCID: 0000-0002-4197-9476

To cite this article: Kolosok, A., Melnyk, O. (2025). Mistsevi sotsialni prohramy: stan ta perspektyvy [Local social programmes: status and prospects]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 3, 207–215, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.3.26>

LOCAL SOCIAL PROGRAMMES: STATUS AND PROSPECTS

The article reveals the relevance of the social programmes` developing and implementing at the level of territorial communities, substantiates their role in meeting the social needs of the population in the context of decentralisation, proves the effectiveness of the local approach to the provision of social services and identifies the key factors that affect the effectiveness of their implementation. The author examines scientific approaches to the essence and significance of the subject matter of the study, and forms his own understanding of the category of social protection programme as a systematically organised set of measures aimed at solving specific social problems of vulnerable categories of the population, which is implemented within a certain timeframe using appropriate financial, material, labour and organisational resources within a certain territory. The author studies the legal framework for the formation and implementation of social programmes at both the state and local levels. The state of implementation of state targeted programmes is studied, and delays in their implementation due to lack of funding are noted, with the exception of certain programmes aimed at supporting persons with disabilities, orphans, war veterans and internally displaced persons. The existing social programmes of the Lutsk City Territorial Community were studied and analysed: Comprehensive Programme of Social Support for War Veterans and Their Families for 2024–2026; Social Protection Programme for 2023–2025; Social Benefits for Children Programme for 2024–2026; Social Services Development Programme for 2021–2025; 'Community without Barriers' Programme for 2024–2026; Social Adaptation Programme for Persons with Disabilities for 2024–2026; Enforcement of Court Decisions and Executive Documents Programme for 2024–2026; Co-financed Housing Programme for ATO/JFO Participants and Their Families for 2021–2025, and the peculiarities of their formation and implementation are identified.

The author suggests ways to improve the effectiveness of targeted social protection programmes: strengthening the targeting of social assistance, digitalisation and automation of the processes of developing and implementing social programmes, focusing programmes on the prevention of social risks, decentralisation of social programme management, improvement of the regulatory framework, continuous monitoring and evaluation of the effectiveness of social programmes, ensuring intersectoral cooperation and partnership, and adherence to a gender-sensitive approach in the formulation of social programmes, public involvement in the development of social programmes, ensuring the flexibility of social programmes in crisis situations.

Prospects for further research are to develop practical recommendations for improving the effectiveness of local social programmes in the post-war period.

Key words: social programmes, social protection, social services, territorial community.

Актуальність проблеми. У сучасних умовах децентралізації влади в Україні особливого значення набуває ефективна реалізація соціальної політики саме на рівні територіальних громад. Передача повноважень органам місцевого самоврядування щодо надання соціальних

послуг створює нові можливості для наближення допомоги до конкретних потреб населення. У зв'язку з цим дослідження соціальних програм на рівні громад є надзвичайно актуальним, адже саме місцеві соціальні програми дозволяють своєчасно реагувати на локальні

соціальні виклики, покращувати якість життя вразливих категорій населення та сприяти соціальній згуртованості.

Окрім того, у контексті реформування системи соціального захисту важливо оцінити ефективність існуючих місцевих соціальних програм, виявити кращі практики, а також удосконалити механізми фінансування, моніторингу та контролю за їх виконанням. Територіальні громади, як найближчий до людей рівень влади, можуть забезпечити більш адресний, прозорий і дієвий підхід до надання допомоги. Таким чином, наукове осмислення діяльності громад у сфері соціального захисту сприятиме формуванню стабільної та справедливої системи підтримки населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Наукова спільнота активно досліджує сутність та можливості соціального захисту населення шляхом розробки та впровадження відповідних соціальних програм як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. Зокрема Євдокимова І.А., акцентує увагу на необхідності оцінювання ефективності соціальних програм як інструментів соціального захисту населення. А саму категорію соціальна програма розуміє як «документ, у якому описується сукупність заходів, спрямованих на досягнення взаємозалежних цілей і завдань у соціальній сфері, а також визначаються засоби і терміни їх реалізації» (Євдокимова, 2009).

Тропіна В.П. зазначає, що «будь-яка державна цільова програма за своєю сутністю є соціальною, оскільки передбачає розв'язання проблем, які перешкоджають відтворенню цілісної сукупності диференційованих суб'єктів у рамках суспільства як єдиної соціальної системи, чи то виробничі проблем чи науково-технічні, гуманітарні чи екологічні, національно-культурні чи правоохоронні» (Тропіна, 2021).

Колосок А.М., Мартинюк Т.А. та Мельник О.М. зазначили важливість усесторонньої діджиталізації соціальних послуг, в тому числі, і на рівні соціальних програм розроблених у територіальних громадах, що значно підвищить їх ефективність та забезпечить доступність для вразливих категорій населення (Колосок, 2023).

Возна Л.Б. та Мельник О.В. аналізуючи механізми соціального захисту населення вказали, що «програми соціального захисту

є інструментом підтримки соціальної стабільності та розвитку в державі, який забезпечує необхідну підтримку для вразливих груп населення, зменшуючи їхню фінансову напругу та ризик повернення в бідність» (Возна, 2024).

Кравець Н.О. та Климук Н.Я. досліджуючи особливості реалізації соціальних програм в умовах військового стану відмітили, що «соціальні програми під час війни відіграють критичну роль у забезпеченні гуманітарної допомоги і підтримки вразливих груп населення; ці програми є ключовим інструментом для полегшення страждань та відновлення гідної якості життя під час конфлікту» (Кравець, 2023).

На думку Лисяк Л. та Зюзін, В., «серед критеріїв, відповідно до яких програма буде вважатися соціальною, доцільно виокремити такі: наявність соціальної цілі (орієнтованість на вирішення соціальної проблеми/завдання); нагальна потреба в цій програмі у суспільства/громади (значущість для соціуму); чітко визначений соціальний результат, якого необхідно досягти (різні аспекти підвищення якості життя, розвитку соціальної сфери, зокрема, соціальної інфраструктури, які кількісно визначені)» (Лисяк, 2021).

У науковій статті Смирнової І.І., Сімакової О.К. та Карлаш Ю.Д. розглянуто форми соціального захисту, їх особливості та проблеми фінансування, а також запропоновано напрямки реформування системи соціального забезпечення, зокрема обґрунтовано доцільність впровадження соціальних програм з метою підвищення розмірів соціальних виплат для вразливих верств населення (Смирнова, 2021).

На думку Маліновської О.Я. «під соціальною програмою слід розуміти сукупність конкретних проектів, що в загальному є націлені на досягнення стратегічних цілей та вирішення певної соціальної проблеми, використовуючи принцип ефективного управління бюджетними коштами» (Маліновська, 2016).

Згідно чинного законодавства «державна цільова програма — це комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем розвитку держави, окремих галузей економіки або адміністративно-територіальних одиниць, здійснюються з використанням коштів Державного бюджету України та узгоджені за строками

виконання, складом виконавців, ресурсним забезпеченням» (Про державні цільові програми, 2004).

Мета дослідження полягає у розробці рекомендацій щодо підвищення ефективності територіальних програм соціального захисту населення.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах глибоких суспільно-політичних та економічних трансформацій, спричинених війною та фінансовою нестабільністю, питання забезпечення належного соціального захисту населення набуває особливої актуальності. У цьому контексті Луцька міська територіальна громада демонструє активну позицію щодо впровадження місцевих програм соціального захисту, орієнтованих на підтримку вразливих категорій населення громади. Зазначені соціальні програми охоплюють різноманітні напрями: від надання матеріальної підтримки до організації психологічної допомоги, та становлять важливу складову локальної соціальної політики. Їх реалізація здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, що свідчить про зростання ролі громад у забезпеченні соціального добробуту населення.

У 2025 році в Луцькій міській територіальній громаді діють наступні місцеві соціальні програми:

- Комплексна програма соціальної підтримки ветеранів війни та членів їх сімей на 2024–2026 роки.
- Програма соціального захисту населення на 2023–2025 роки.
- Програма соціальних виплат дітям на 2024–2026 роки.
- Програма розвитку надання соціальних послуг на 2021–2025 роки.
- Програма «Громада без Бар'єрів» на 2024–2026 роки.
- Програма соціальної адаптації осіб з інвалідністю на 2024–2026 роки.
- Програма забезпечення виконання рішень суду та виконавчих документів на 2024–2026 роки.
- Програма забезпечення житлом на умовах співфінансування учасників АТО/ООС та членів їх сімей на 2021–2025 роки.

Слід зазначити, що загальний обсяг фінансування діючих соціальних програм з бюджету Луцької міської територіальної громади складає

706455,4 тис. грн. Зокрема, найбільше коштів місцевого бюджету спрямовано на Комплексну програму соціальної підтримки ветеранів війни та членів їх сімей, яка отримала 303 625 тис. грн., або 42,98%. Це свідчить про пріоритетність підтримки цієї категорії громадян в даній територіальній громаді (рис. 1).

Другу позицію за обсягом фінансування займає Програма соціального захисту населення – 168 611 тис. грн., що становить 23,87% від загальної суми. Це свідчить про системну роботу соціальних установ територіальної громади з вразливими верствами населення, які потребують соціальної підтримки чи перебувають у складних життєвих обставинах.

Важливою складовою витрат місцевого бюджету стала Програма соціальних виплат дітям, на яку передбачено 105 000 тис. грн (14,86%), що демонструє увагу Луцького міськвиконкому до захисту прав дитини та підтримки сімей з дітьми.

Четверте місце за обсягами фінансування займає Програма забезпечення житлом на умовах співфінансування учасників АТО/ООС – 55000 тис. грн (7,79%), яка реалізується окремо від Комплексної програми соціальної підтримки ветеранів війни та членів їх сімей, що ще раз підтверджує важливість даного напрямку для місцевого самоврядування.

Менші частки фінансування мають інші напрями. Зокрема, на Програму розвитку надання соціальних послуг виділено 49 120 тис. грн (6,95%), а на Програму «Громада без Бар'єрів» – 22 949,4 тис. грн, що становить 3,25%. Обидві програми спрямовані на вдосконалення системи соціального обслуговування та створення інклюзивного середовища.

Найменше коштів передбачено на Програму соціальної адаптації осіб з інвалідністю – 2 120 тис. грн (0,33%) та Програму забезпечення виконання рішень суду, яка отримала лише 30 тис. грн, або 0,005% від загального бюджету.

Загалом розподіл коштів демонструє чітке зосередження ресурсів на підтримці ветеранів війни та загальному соціальному захисті населення, тоді як інші напрями, зокрема ті, що стосуються інвалідності та правового забезпечення, фінансуються в значно меншому обсязі.

Розглянемо рівень виконання даних програм протягом 2024 року Департаментом соціальної

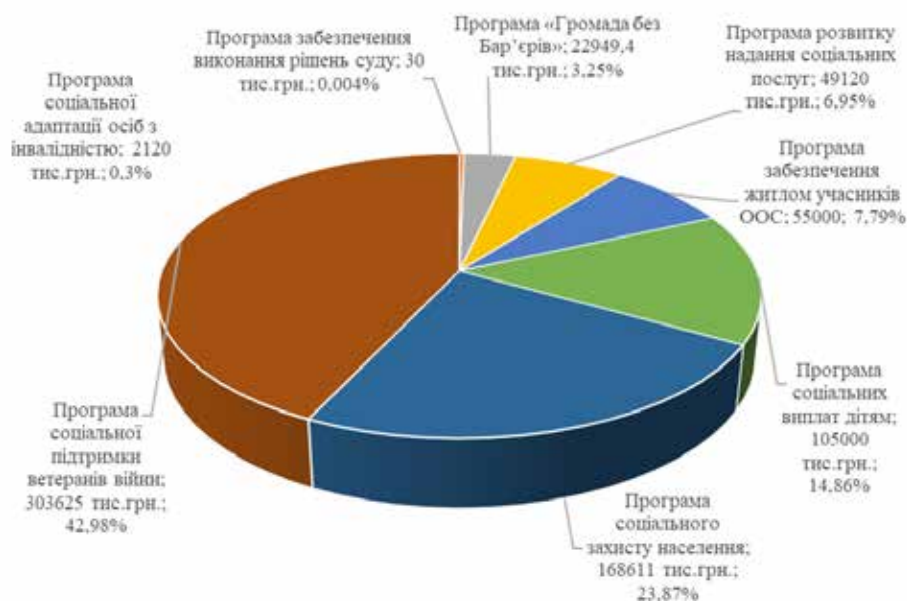

Рис. 1. Обсяги та структура фінансування діючих соціальних програм з бюджету Луцької міської територіальній громади (Департамент соціальної політики ЛМР, 2025)

та ветеранської політики Луцької міської територіальній громади. Так упродовж 2024 року на реалізацію заходів із соціального захисту мешканців громади в межах міських соціальних програм було виділено 71 743,74 тис. грн. Зокрема, на виконання Програми соціального захисту населення спрямовано 28 941,6 тис. грн., у рамках якої профінансовано такі види допомоги (рис. 2):

7533,2 тис. грн. – адресна грошова допомога жителям громади, які опинилися в складних життєвих обставинах, на лікування, ліквідацію наслідків аварій чи катастроф, а також для вирішення соціально-побутових питань;

2481,1 тис. грн. – грошова допомога пільговим категоріям громадян на придбання лікарських засобів у зв'язку з наявними захворюваннями;

1308,6 тис. грн. – допомога окремим категоріям населення (учасникам бойових дій віком від 90 років, почесним та видатним мешканцям, ветеранам ОУН-УПА, почесним донорам, спортсменам з інвалідністю, батькам з інвалідністю, які виховують дітей з інвалідністю тощо);

5716,2 тис. грн. – компенсаційні виплати фізичним особам, які здійснюють догляд за іншими особами на непрофесійній основі;

1656,5 тис. грн. – компенсація вартості пільгового проїзду та послуг зв'язку для окремих категорій громадян;

4271,3 тис. грн. – грошова допомога для оплати житлово-комунальних послуг окремим групам населення;

1305,2 тис. грн. – фінансова підтримка діяльності громадських організацій;

884,8 тис. грн. – матеріальна допомога на проведення поховання певних категорій осіб;

інші виплати – 3784,7 (Департамент соціальної політики ЛМР, 2025).

У межах реалізації Програми соціальних виплат дітям у Луцькій міській територіальній громаді у 2024 році було здійснено виплати на загальну суму 10729,7 тис. грн. Фінансову допомогу отримали 387 дітей із 288 сімей загиблих або зниклих безвісти військовослужбовців

У 2024 році на реалізацію заходів Програми соціальної адаптації осіб з інвалідністю було спрямовано 36,9 тис. грн. Ці кошти використано для оплати послуг, наданих особами з інвалідністю в департаменті соціальної та ветеранської політики на підставі укладених договорів цивільно-правового характеру (Департамент соціальної політики ЛМР, 2025).

Також у межах Програми забезпечення виконання рішень суду та виконавчих документів, яка спрямована на погашення грошових зобов'язань, що виникли на підставі судових рішень і не були забезпечені фінансуванням з державного або місцевого бюджетів,

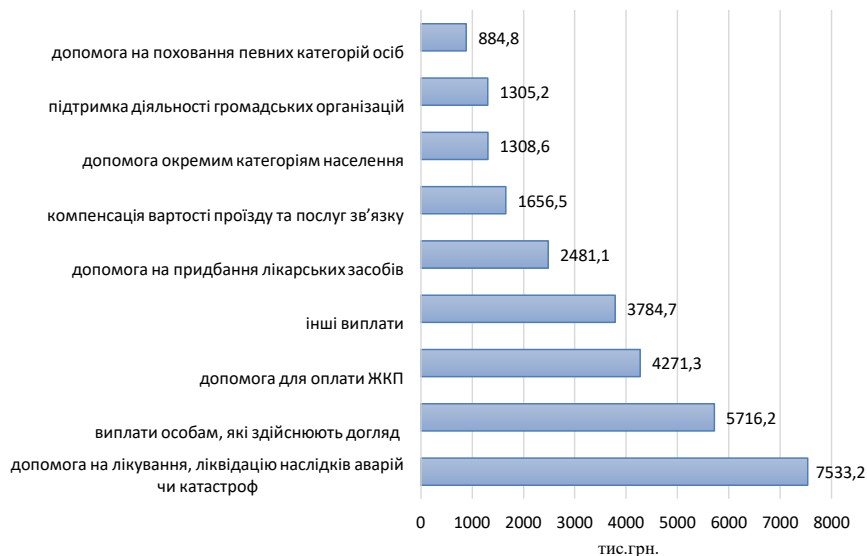

Рис. 2. Виконання Програми соціального захисту населення Луцької міської територіальній громади у 2024 році, тис. грн. (Департамент соціальної політики ЛМР, 2025)

у 2024 році передбачено фінансування у розмірі 10 тис. грн.

З метою формування доступного середовища в Луцькій міській територіальній громаді для всіх категорій населення, а також забезпечення рівних умов для реалізації прав, отримання послуг та участі в суспільному житті, реалізується Програма «Громада без бар'єрів». Її завданням є інтеграція фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної, громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності в усі сфери життя, за 2024 рік дану програму профінансовано в обсязі 8506,7 тис. грн.

У межах реалізації Програми розвитку надання соціальних послуг у Луцькій міській територіальній громаді протягом 2024 року структурні підрозділи територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) надали 471563 соціальні послуги для 3962 мешканців громади; забезпечили щоденне безкоштовне харчування гарячими обідами (протягом одного-двох місяців на рік) 1443 особам, на що з бюджету громади було спрямовано 1123,8 тис. грн.; надали послугу тимчасового проживання 6 особам без постійного місця мешкання.

Протягом 2024 року на виконання Комплексної програми соціальної підтримки ветеранів війни та членів їх сімей виплачено 25796,4 тис. грн., що є високим показником та пояснюється важливістю даної програми.

Зокрема, профінансовано допомогу на лікування 1208 особам на суму 4100 тис. грн; допомогу на оплату ЖКП членам сімей загиблих на суму 6184,7 тис. грн.; одноразову допомогу 199 військовослужбовцям, які уклали контракт з ЗСУ, на суму 2985 тис. грн.; забезпечено професійну адаптацію для 67 ветеранів війни та членів їх сімей на суму 882,3 тис. грн., тощо... (Департамент соціальної політики ЛМР, 2025).

Отже, програми соціального захисту, реалізовані у Луцькій міській територіальній громаді, демонструють системний підхід до підтримки населення в умовах сучасних викликів. Значні фінансові ресурси, спрямовані на реалізацію цих програм, свідчать про пріоритетність соціальної політики в діяльності місцевої влади. Завдяки цим заходам забезпечується підтримка найуразливіших верств населення, сприяючи соціальній стабільності та згуртованості громади.

Висновки. Підсумовуючи проведений огляд наукової літератури ми можемо стверджувати, що програма соціального захисту населення – це системно організований комплекс заходів, спрямованих на розв'язання конкретних соціальних проблем вразливих категорій населення, що реалізується у визначений термін з використанням відповідних фінансових, матеріальних, трудових та організаційних ресурсів в межах певної території.

Правову базу реалізації цільових програм соціального захисту населення забезпечують:

Закон України «Про державні цільові програми», Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм» та інші нормативно-правові документи, які прямо чи опосередковано впливають на їх розробку чи реалізацію.

Порівняльний аналіз досвіду розвинених країн свідчить, що ефективність цільових соціальних програм залежить від таких чинників, як адресність, інтеграція з іншими секторами, участь громадськості, цифровізація, адаптація до нових соціальних викликів. Україні варто орієнтуватися на ці приклади для побудови ефективної та справедливої системи соціального захисту, з урахуванням національного контексту, ресурсних можливостей та потреб місцевого населення.

Стан виконання Державних цільових соціальних програм в Україні залишається нерівномірним і залежить від рівня фінансування, координації між органами влади та спроможності виконавців на місцях. Більшість програм реалізується з затримками або не в повному обсязі через нестачу бюджетних коштів, зміну пріоритетів державної політики та низький рівень моніторингу й оцінки ефективності. Водночас окремі програми, зокрема у сферах підтримки осіб з інвалідністю, дітей-сиріт чи внутрішньо переміщених осіб, демонструють позитивні результати завдяки залученню міжнародної допомоги та міжсекторального партнерства.

Загальний обсяг фінансування діючих соціальних програм з бюджету Луцької міської територіальної громади складає 706455,4 тис. грн. Зокрема, на Комплексну програму соціальної підтримки ветеранів війни та членів їх сімей на 2024–2026 роки передбачено 303625 тис. грн., або 42,98% від загального обсягу; на Програму соціального захисту населення на 2023–2025 роки виділено 168 611 тис. грн, що становить 23,87% від загальної суми; на Програму соціальних

виплат дітям на 2024–2026 роки передбачено 105 000 тис. грн. (14,86%); на Програму забезпечення житлом на умовах співфінансування учасників АТО/ООС та членів їх сімей на 2021–2025 роки виділено 55000 тис. грн. (7,79%); на Програму розвитку надання соціальних послуг на 2021–2025 роки виділено 49 120 тис. грн (6,95%); на Програму «Громада без Бар'єрів» на 2024–2026 роки передбачено 22 949,4 тис. грн. (3,25%); на Програму соціальної адаптації осіб з інвалідністю на 2024–2026 роки виділено лише 2 120 тис. грн. (0,3%); а на Програму забезпечення виконання рішень суду та виконавчих документів на 2024–2026 роки передбачено найменше – 30 тис. грн. (0,004%).

Упродовж 2024 року на реалізацію заходів передбачених місцевими соціальними програмами було виділено 71743,74 тис. грн. Зокрема, на виконання Програми соціального захисту населення спрямовано 28941,6 тис. грн., у рамках якої з бюджету Луцької міської територіальної громади було профінансовано різноманітні додаткові допомоги, компенсації та виплати для мешканців громади.

На нашу думку, з метою підвищення ефективності цільових програм соціального захисту населення необхідно: посилити адресність соціальної допомоги, цифровізувати та автоматизувати реалізацію соціальних програм, орієнтувати програми на профілактику соціальних ризиків, децентралізувати управління програмами, удосконалити нормативно-правову базу, здійснювати постійний моніторинг та оцінку ефективності програм, забезпечувати міжсекторальну взаємодію та партнерство, дотримуватись гендерно-чутливого підходу у формуванні програм, залучати громадськість до формування програм, забезпечувати гнучкість програм до кризових ситуацій.

Перспективи подальших досліджень полягають у формуванні практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності місцевих соціальних програм в післявоєнний період.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Возна Л.Б., Мельник О.В. Аналіз механізмів соціального захисту в Україні у контексті соціально-економічної нестабільності: державні програми та їх ефективність. *Молодий вчений*. 2024. №6(130). С. 169–177. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-19>
2. Департамент соціальної політики Луцької міської ради. URL: <http://www.social.lutsk.ua> (дата звернення: 09.04.2025).

3. Євдокимова І.А. Ефективність соціальних програм як інструментів соціального захисту населення. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна*. 2009. № 881. С. 190–194. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/4851>
4. Колосок А.М., Мартинюк Т.А., Мельник О.М. Діджиталізація надання соціальних послуг. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 5. С. 134–143. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.5.17>
5. Кравець Н.О., Климук Н.Я. Особливості запровадження соціальних програм в умовах військового стану в Україні. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2023. № 3. С. 76–79. DOI: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2023.3.14226>
6. Лисяк Л., Зюзін, В. Концептуальні засади фінансового забезпечення реалізації державних соціальних програм в Україні. 2021. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. № 4(24). С. 88–102. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4\(24\)-88-102](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4(24)-88-102)
7. Маліновська О.Я., Демкович О.В. Соціальні програми та проекти як інструменти здійснення державної соціальної політики в умовах програмно-цільового методу організації бюджету. *Економіка та держава*. 2016. № 3. С. 61–64. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2016/15.pdf (дата звернення: 03.07.2025).
8. Про державні цільові програми: Закон України від 18.03.2004 р. № 1621-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text> (дата звернення: 03.07.2025).
9. Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.07.2025).
10. Смирнова І.І., Сімакова О.К., Карлаш, Ю.Д. Державні соціальні стандарти та гарантії як основа ефективного розвитку соціального захисту населення в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-15>
11. Тропіна В.П. Фінансування державних соціальних програм: новітні підходи та інструменти. *Науковий вісник Полісся*. 2021. № 2(21). С. 17–27. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2\(21\)-17-27](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2(21)-17-27)

REFERENCES:

1. Vozna, L., & Melnyk, O. (2024). Analiz mekhanizmv sotsialnoho zakhystu v Ukraini u konteksti sotsialno-ekonomichnoi nestabilnosti: derzhavni prohramy ta yikh efektyvnist [Analyzing mechanisms of social protection in Ukraine in the context of socio-economic instability: state programs and their effectiveness]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*. 6(130). 169–177. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-19> [in Ukrainian].
2. Departament sotsialnoi polityky Lutskoi miskoi rady ofitsiyni sait [Department of Social Policy of Lutsk City]. (n.d.). [social.lutsk.ua](http://www.social.lutsk.ua/). Retrieved from <http://www.social.lutsk.ua/> [in Ukrainian].
3. Yevdokymova, I. (2009). Efektyvnist sotsialnykh prohram yak instrumentiv sotsialnoho zakhystu naselennia [The effectiveness of social programs as tools for social protection of the population]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V.N. Karazina – The Journal of V.N. Karazin Kharkiv National University*. 881. 190–194. Retrieved from <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/4851> [in Ukrainian].
4. Kolosok, A., Martyniuk, T., & Melnyk, O. (2023). Didzhytalizatsiia nadannia sotsialnykh posluh [Digitalization of social service delivery]. *Vvichlyvist – Humanitas*. 5. 134–143. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.5.17> [in Ukrainian].
5. Kravets, N., & Klymuk, N. (2023). Osoblyvosti zaprovadzhennia sotsialnykh prohram v umovakh viiskovoho stanu v Ukraini [Features of the social programs implementation under the conditions of martial law in Ukraine]. *Visnyk sotsialnoi hihieny ta orhanizatsii okhorony zdorov'ia Ukrainy – Bulletin of Social Hygiene and Health Protection Organization of Ukraine*. 3. 76–79. DOI: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2023.3.14226> [in Ukrainian].
6. Lysyak, L., & Zyuzin, V. (2021). Conceptual principles of financial support for the implementation of state social programs in Ukraine [Conceptual principles of financial security of the state social programs implementation in Ukraine]. *Problems and prospects of economics and management – Problems and prospects of economics and management*. 4(24). 88–102. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4\(24\)-88-102](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4(24)-88-102) [in Ukrainian].
7. Malinovska, O.Ya., Demkovych, O.V. (2016). Sotsialni prohramy ta proekty yak instrumenty zdiisnennia derzhavnoi sotsialnoi polityky v umovakh prohramno-tsilovoho metodu orhanizatsii biudzhetu [Social programs and projects as instruments of state social policy in the program target method of budget]. *Ekonomika ta derzhava – Ekonomika ta derzhava*. 3. 61–64. Retrieved from http://www.economy.in.ua/pdf/3_2016/15.pdf [in Ukrainian].
8. Pro derzhavni tsilovi prohramy: Zakon Ukrainy [The Law of Ukraine On State Targeted Programs] vid 18.03.2004 № 1621-IV. [zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text> [in Ukrainian].
9. Pro zatverdzhennia Poriadku rozroblennia ta vykonannia derzhavnykh tsilovykh prohram: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine On Approval of the Procedure for the Development

and Implementation of State Target Programs] vid 31.01.2007 № 106. zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

10. Smyrnova, I., Simakova, O., Karlash, Yu. (2021). Derzhavni sotsialni standarty ta harantii yak osnova efektyvnoho rozvytku sotsialnoho zakhystu naselennia v Ukraini [State social standards and guarantees as a basis for effective development of social protection of the population in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*. 34. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-15> [in Ukrainian].

11. Tropina, V. (2021). Finansuvannia derzhavnykh sotsialnykh prohram: novitni pidkhody ta instrumenty [Financing of state social programs: new approaches and tools]. *Naukovyi visnyk Polissia – Scientific bulletin of Polissia*. 2(21). 17–27. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2\(21\)-17-27](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2(21)-17-27) [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 09.06.2025

Дата прийняття статті: 19.06.2025

Опубліковано: 08.09.2025